

Yhtymäkokous

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) yhtymäkokouksen jäsenille ja asiantuntijajäsenille

HSL:n syysyhtymäkokous tiistaina **19.11.2013 kello 11:00**
Kokoushuoneet Reitti ja Opas, 2 krs.
Opastinsilta 6 A, Helsinki

Kaupungin / kunnanhallituksia pyydetään valitsemaan edustajansa yhtymäkokoukseen.

Helsingissä 23.10.2013

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Yhtymäkokous**AIKA** 19.11.2013**PAIKKA****ASIAT**

Asia	Otsikko	Sivu
1	KOKOUKSEN AVAAMINEN	3
2	OSAANTOTTAJIEN TOTEAMINEN, ÄÄNILUETTELOON VAHVISTAMINEN SEKÄ YHTYMÄKOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN	4
3	HSL:N TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2014 - 2016	5
4	HSL:N HALLITUKSEN SELVITYS YHTYMÄKOKOUKSELLE TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2012 JOHDOSTA	13
5	SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET	15
6	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	17

Yhtymäkokous

19.11.2013

1
KOKOUKSEN AVAAMINEN

Yhtymäkokous

Helsingin kaupungin nimeämä yhtymäkokousedustaja avaa kokouksen.

Yhtymäkokous

19.11.2013

2

OSAANTOTTAJIEN TOTEAMINEN, ÄÄNILUETTELOON VAHVISTAMINEN SEKÄ
YHTYMÄKOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Yhtymäkokous

Päätetään

- a) todeta kuntien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat,
- b) todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelo,
- c) valita yhden yhtymäkokousedustajista yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatiman pöytäkirjan tästä kokouksesta sekä
- d) valita kaksi yhtymäkokousedustajaa pöytäkirjantarkastajiksi.

Liite

Ääniluettelo

Yhtymäkokous

19.11.2013

3

HSL:N TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2014 - 2016

1508/02/021/211/2010

Yhtymäkokous

Hallitus § 141

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Vs. talousjohtaja Maarit Hauskamaa, puh. 4766 4071

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi.

Kuntayhtymän perussopimuksen 11 §:n mukaan talousarviosta ja -suunnitelmasta tulee päättää viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa. Talousarvioehdotuksesta on perussopimuksen 23 §:n mukaan pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

Talousarvion ja -suunnitelman perusteena ovat

- HSL:n strategia 2018
- Voimassa oleva TTS 2013 - 2015
- Hyväksytyt liikennöintisuunnitelma 2013 - 2014 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat
- Vuoden 2012 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteutumatiiedot vuodelta 2013

Taloussuunnitelma vuosille 2015 - 2016 on laadittu vuoden 2014 kustannustasoon.

Suunnitelmakauden keskeisiä strategisia tavoitteita:

- Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) valmistelu ajoittuu vuosille 2014 - 2015. HLJ ohjelmoidaan, valmistellaan ja sovitetaan yhteen seudun 14 kunnan yhteisen maankäyttösuunnitelman kanssa.
- Matkakorttijärjestelmä uusitaan ja samalla toteutetaan ajantasainen matkustajainformaatiojärjestelmä koko seudulle vuoden 2015 loppuun mennessä (LIJ 2014-hanke). Samalla valmistellaan tulevaisuuden taksa- ja lippujärjestelmää (TLJ-hanke). Uusi vyöhykejärjestelmä (nk. kaarimalli) otetaan käyttöön aikaisintaan vuoden 2016 alussa.

Yhtymäkokous

19.11.2013

- Nykyiseen matkakorttijärjestelmään toteutetaan vain välttämättömät muutokset.
- Pääradan ja Vantaankosken radan liikenne alkaa arviolta kesällä 2015. Vantaan suunnan bussiliikenteen linjastosuunnitelma uudistetaan Kehäradan käyttöönoton myötä.
- Vuonna 2014 viimeistellään 2013 aloitettu Länsi-metron liityntälinjastosuunnitelma sekä koko raitiotielinjaston kattava linjastosuunnitelma.
- Suurten ratahankkeiden (Kehärata ja Länsimetro) sekä Taksa- ja lippu-järjestelmän (TLJ 2016) vaikutus selvitykset (ns. ennen-jälkeen tutkimukset) ohjelmoidaan ja käynnistetään.
- HSL valmistautuu lähijunaliikenteen kilpailun avaamiseen. Valmistautuminen tapahtuu aikataulutetun ohjelman mukaisesti siten, että hankintamenettely käynnistyy 2015 ja tarjouskilpailu ratkaistaan vuoden 2016 aikana
- Kirkkonummella ja Sipoossa alkaa vuonna 2014 HSL-liikenne. Nykyinen U-liikenteen lippuyhteistyön sopimusrakenne päivitetään siirtymäkauden jälkeen joukkoliikennelain ja palvelusopimusasetuksen mukaiseksi
- Kutsuplus-liikenteen autojen määrä nostetaan vuoden 2014 alussa nykyisestä 10 autosta 15 autoon.
- HSL on käynnistänyt asiakasohjelman rakentamisen. Ohjelma on tarkoitus lanseerata asiakkaille vuonna 2015. Asiakasohjelman tavoitteena on kasvattaa asiakaskantaa, myyntiä ja lipputuloja ja lisätä joukkoliikenteen suosiota. Aikataulujen sähköistä julkaisemista kehitetään.
- Poikkeus- ja häiriötilanteiden liikenteen järjestämistä kehitetään uusilla sopimus- ja yhteistyömalleilla liikenteen luotettavuuden parantamiseksi. Ajamattomien lähtöjen osuutta lähijuna-, raitio- ja bussiliikenteessä alennetaan vuosittain ja metrossa sekä lauttaliikenteessä turvataan luotettavuuden säilyminen korkealla tasolla.
- Joukkoliikenteen tuotannon laadun, esim. kaluston kunnon ja siisteyden sekä kuljettajien toiminnan, seuranta kehitetään hyödyntämällä myös ulkoistettuja tutkimuspalveluja. Kuljettajien kouluttamista kehitetään jatkuvasti asiakaspalautteita seuraamalla ja uuden koulutusmateriaalin tuottamisella.
- Tulevaan Metropolihallinnon kehittämiseen osallistutaan mahdollisuuksien mukaan ja varaudutaan HSL:n toiminta-alueen laajenemiseen.

- HSL:n osaamisen kehittämisen strategialähtöisyyttä ja suunnitelmallisuutta parannetaan osaamisen kehittämissijajärjestelmän avulla.

Lähijunaliikenteen 3. vyöhykkeestä VR:n kanssa neuvoteltu muutossopimus tulee voimaan 2014 alussa. Sopimus mahdollistaa Keravan ja Kirkkonummen matkustajamäärän kasvamisen sekä HSL-alueen laajentumisen pääradan varrella kestäväällä kustannusrakenteella.

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Sopimuksen 8.2. kohdan mukaan vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakulujen kohdistamisesta sovitaan kokonaan erikseen. Tällaisia uusia, merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja ovat ainakin Länsimetro ja Kehärata. Talous- ja toimintasuunnitelmassa infrakustannusten jaossa on sovellettu voimassa olevan sopimuksen periaatteita. Neuvottelut jatkosopimuksesta ovat käynnissä ja kustannusjakoa korjataan uuden sopimuksen tultua voimaan.

Taloussuunnitelma

Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2014 ovat yhteensä 599,7 milj. euroa. Kasvu vuoden 2013 ennusteeseen verrattuna on 11,9 milj. euroa (2,0 %).

Lipputulot

Lipputulojen arvioidaan vuonna 2014 olevan yhteensä 292,9 milj. euroa, 5,2 % vuoden 2013 ennustetta enemmän. Arvioinnin perusteena on käytetty kahdeksan kuukauden toteumatietojen pohjalta tehtyä toteutumaennustetta, jonka mukaan lipputulot vuonna 2013 ovat 278,5 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään vuonna 2014 on arvioitu 2 %:n kasvu. Lippujen hintoihin on laskettu keskimäärin 3,0 %:n korotus. Lipputulot muodostavat 48,8 % HSL:n toimintatuloista.

Kuntaosuudet

Ne menot, joita ei voida kattaa lipputulolla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja joukkoliikenneinfran kuntaosuuksista.

Kuntaosuudet talousarviossa 2014 ovat yhteensä 288,3 milj. euroa, mikä sisältää arvioidun 3,7 milj. euron kuntaosuuden Kutsuplus-liikenteeseen. Kuntaosuudet muodostavat 48,1 % HSL:n tuloista.

Kuntaosuuksiin kohdistetaan vuonna 2014 kustannuksia yhteensä 610,0

milj. euroa, josta operointikustannuksia 482,6 milj. euroa (79,1 %), infrakustannuksia 66,1 milj. euroa (10,8 %), yleiskustannuksia 61,3 milj. euroa (10,1 %).

Kuntaosuuksiin kohdistetaan tuloja yhteensä 311,5 milj. euroa, josta lipputulot ovat yhteensä 292,9 milj. euroa (94,0 %), joukkoliikenteen valtiontuki 5,8 milj. euroa (1,9 %) ja yleiskustannuksiin kohdistettavat tulot 12,8 milj. euroa (4,1 %). Kuntaosuuksissa on lisäksi huomioitu jäsenkuntien edellisten vuosien yli-/alijäämiä yhteensä 10,2 milj. euroa.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki

Suurten kaupunkien joukkoliikennetueksi on arvioitu 5,8 milj. euroa vuosina 2014-2016. Muita tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 0,8 milj. euroa.

Muut toimintatulot

Muut toimintatuloja arvioidaan vuonna 2014 olevan 11,9 milj. euroa. Tarkastusmaksutuloja arvioidaan kertyvän 6,4 milj. euroa, mistä kirjataan luottotappioita ja luotto-tappiovarauksia 2,5 milj. euroa. Tarkastusmaksun määrä voi olla 40 kertaa alin yleinen kertamaksun hinta. Tarkastusmaksu on ollut vuodesta 2007 alkaen 80 euroa. Vuonna 2014 tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 100 euroon.

Vuokratuloja liikennöitsijöiltä laskutettavista taukotilojen ja matkakorttilaitteiden vuokrasta arvioidaan saatavan 2,6 milj. euroa, tarkastusmaksutoiminnan korvauksia VR:ltä 1,5 milj. euroa, korttimaksutuloja matkakorttien myynnistä 0,7 milj. euroa ja muita tuloja 0,7 milj. euroa.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot talousarviossa 2014 ovat yhteensä 601,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat edellisvuoden ennusteesta 27,4 milj. euroa (4,8 %).

Henkilöstömenot ovat 17,9 milj. euroa, joka on 3,0 % toimintamenoista. Edellisvuodesta henkilöstömenot kasvavat 0,2 milj. eurolla (1,2 %).

Palveluiden ostomenot

Palveluiden ostomenot talousarviossa 2014 ovat yhteensä 575,8 milj. euroa, 95,7 % HSL:n toimintamenoista.

Joukkoliikenteen operointikustannukset

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat yhteensä 482,6 milj. euroa, 80,2 % HSL:n toimintamenoista. Kasvua vuoden 2013 toteutumaennusteeseen verrattuna on 29,8 milj. euroa (6,6 %). Joukkoliikenteen kustannustason nousuksi vuonna 2014 on arvioitu keskimäärin 2,5 %.

Bussiliikenteen menot ovat 320,1 milj. euroa. Vuonna 2014 bussiliikenteen kustannusindeksin arvioidaan nousevan 2,7 %.

Junaliikenteen menot ovat yhteensä 76,1 milj. euroa, ja ne sisältävät ostopalveluna hankittavan junaliikenteen korvaukset VR:lle sekä Junakalustoyhtiölle maksettavat korvaukset. Junaliikenteen kustannustason arvioidaan vuonna 2014 nousevan ostoliikenteen osalta 1,8 %.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 51,3 milj. euroa. Kustannustason nousuksi on arvioitu 2,4 %.

Metrolinjakustannukset ovat 28,0 milj. euroa. Kustannustason nousuksi on arvioitu 1,8 %.

Lauttaliikenteen kustannusten kustannuksiksi on arvioitu 4,0 milj. euroa. Kustannustason nousuksi arvioidaan 0,8 %.

Kutsuplus-liikenteen operointikustannusten vuonna 2014 arvioidaan olevan 3,2 milj. euroa.

Muut palvelujen ostomenot

Muiden kuin operointipalvelujen ja infrapalvelujen ostoihin käytetään vuonna 2014 27,1 milj. euroa, josta 7,1 milj. euroa IT-palveluihin, 6,0 milj. euroa matkakortin jälleenmyyjille maksettaviin lipunmyyntipalkkoihin, 5,0 milj. euroa asiantuntijapalveluihin, 2,3 milj. euroa kaluston ja laitteiden kunnossapitopalveluihin, 0,9 milj. euroa painatuksiin, 1,4 milj. euroa kaupungeille maksettaviin staattisen informaation hoidon korvauksiin, 0,9 milj. euroa ilmoitus ja mainontapaikkoihin, 0,8 milj. euroa posti- ja telepalveluihin (sis. tietoliikenteen kustannukset), 0,3 milj. euroa vartiointiin sekä 2,4 milj. euroa muihin palveluihin kuten pankki- ja toimistopalveluihin, kiinteistön siivoukseen ja kunnossapitoon, matkakortin laitekuljetuspalveluihin sekä henkilöstöön liittyviin palvelujen ostoon (kuten esim. koulutus- ja matkustuspalvelut).

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2014 on 66,1 milj. euroa. Infrakustannukset sisältävät kustannukset Helsingiltä 62,3 milj. euroa, Espoolta 2,5 milj. euroa, Vantaalta 1,1 milj. euroa, Keravalta 0,08 milj. euroa sekä Kirkkonummelta 0,1 milj. euroa.

Infrakuluihin sisältyy 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä. Pääomakorvauksen laskentaperusteena ennen vuotta 2010 käyttöön otetun infran osalta on käytetty omaisuuden tarkistettua käypää arvoa. Uuden infran osalta laskentaperusteena on kirjanpitoarvo. Pääomalle laskettavan koron osalta on laskennallisena korkona käytetty infrasopimuksen mukaista viittä prosenttia.

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Sopimuksen 8.2. kohdan mukaan vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakulujen kohdistamisesta sovitaan kokonaan erikseen. Tällaisia uusia, merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja ovat ainakin Länsimetro ja Kehärata. Talous- ja toimintasuunnitelmassa infrakustannusten jaossa on sovellettu voimassa olevan sopimuksen periaatteita. Neuvottelut jatkosopimuksesta ovat käynnissä ja kustannusjakoa korjataan uuden sopimuksen tultua voimaan.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2014 varattu 1,0 milj. euroa.

Vuokrat vuonna 2014 ovat 3,8 milj. euroa.

Muut kulut vuonna 2014 ovat 3,1 milj. euroa. Muihin kuluihin sisältyvät tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset, joihin arvioidaan kirjattavan yhteensä 2,5 milj. euroa.

Toimintakatteet vuonna 2014 arvioidaan olevan 2,0 milj. euroa alijäämäinen, eikä se riitä kattamaan rahoituskuluja, joita arvioidaan olevan 0,6 milj. euroa. Toimintakatteen alijäämäisyys johtuu jäsenkunnille kertyneen ylijäämän huomioon ottamisesta toimintatuloihin kirjattavien kuntaosuuksien määrässä.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa lainanotolla rahoituslaitoksilta. HSL on toistaiseksi ollut velaton. Uusiin investointeihin arvioidaan vuonna 2014 arvioidaan lainaa 23 milj. euroa, vuonna 2015 40 milj. euroa ja vuonna 2016 12 milj. euroa, jolloin lainakanta vuoden 2016 lopussa on noin 65,4 milj. euroa. Lainakorkona laskennassa on käytetty 3 %.

Rahoituksen nettokulujen vuonna 2014 arvioidaan olevan 0,6 milj. euroa ja kasvavan vuosina 2015 ja 2016 niin, että varaus vuodelle 2015 on 1,1 milj. euroa ja vuodelle 2016 2,0 milj. euroa.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 2,6 milj. euroa alijäämäinen.

Suunnitelmapoistot vuonna 2014 ovat 7,6 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuoteen verrattuna 1,5 milj. eurolla (24,1 %).

Tilikauden 2014 alijäämäksi arvioidaan jäävän 10,2 milj. euroa, ja se voidaan kattaa edellisvuosien ylijäämästä.

Yli-/alijäämän käyttö

HSL:n tilinpäätöksen osoittama kuntakohtainen yli/alijäämä otetaan huomioon seuraavien vuosien talousarvioissa. Vuoden 2013 yli/alijäämän

Yhtymäkokous

19.11.2013

käytön jälkeen arvioidaan kumulatiivista yli/alijäämää olevan käytettävissä 31.12.2013 yhteensä 30,6 milj.

Hyväksyessään toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2013 - 2015 yhtymäkokous päätti, että HSL maksaa jäsenkunnalle vuotuista korkoa HSL:n tilinpäätöksen osoittamalle kumulatiiviselle ylijäämälle ja perii vastaavasti jäsenkunnalta korkoa HSL:n kirjanpidon osoittamasta kumulatiivisesta alijäämästä.

Koron laskentaperusteena on kunkin tilinpäätösvouden ensimmäisen ja viimeisen päivän kuntakohtaisen kumulatiivisen yli/alijäämän keskiarvo. Laskentakorkona käytetään 12 kk:n euriborkorkoa. Koron määräytymispäivä on kunkin tilinpäätösvouden ensimmäinen pankkipäivä ja maksupäivä tilinpäätösvootta seuraavan vuoden kesäkuun 30. päivä.

Ehdotus (SR)

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se päättää

- a) hyväksyä talousarvion 2014 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman 2015 - 2016 liitteen mukaisena
- b) päättää sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2014 seuraavasti:

Toimintamenot	601 660 000 euroa
Investointimenot	22 730 000 euroa
Kuntaosuudet	288 286 000 euroa

- c) että vuonna 2014 HSL maksaa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä ja laskuttaa korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Koron määräytymisperuste on tilinpäätösvouden 2013 ensimmäisen ja viimeisen päivän yli/alijäämän keskiarvo. Korkona käytetään tilinpäätösvouden ensimmäisen päivän vuoden euriborkorkoa
- d) että HSL:n peruspääomalle ei lasketa korkoa vuonna 2014 sekä
- e) oikeuttaa hallituksen ottamaan vuonna 2014 pitkäaikaista lainaa enintään 23 milj. euroa ja lyhytaikaista lainaa enintään 10 milj. euroa.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että toiminta- ja taloussuunnitelman liitteen 5 sivun 51 neljäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Matka-aikojen nopeuttamiseksi lakkautetaan Mankin seisake, jolla nousuja on ollut keskimäärin 0,7 / juna. Seisake lakkautetaan vasta sen jälkeen, kun korvaava liikenneyhteys on toteutettu. Korvaavana yhteytenä toimii linjan 18 jatkaminen Kaukalahdesta Lasilaaksoon. Linjan 18 aikataulut järjestetään niin, että Lasilaaksosta on mahdollisimman joustavat ja sujuvat liityntäyhteydet junaan ja junasta Kaukalahden ja Espoon keskustan asemille.

Yhtymäkokous

19.11.2013

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Yhtymäkokous
19.11.2013**Hallituksen ehdotus**

Yhtymäkokous päättää

- a) hyväksyä talousarvion 2014 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman 2015 - 2016 liitteen mukaisena
- b) päättää sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2014 seuraavasti:

Toimintamenot	601 660 000 euroa
Investointimenot	22 730 000 euroa
Kuntaosuudet	288 286 000 euroa
- c) että vuonna 2014 HSL maksaa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä ja laskuttaa korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Koron määräytymisperuste on tilinpäätösvuoden 2013 ensimmäisen ja viimeisen päivän yli/alijäämän keskiarvo. Korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän vuoden euriborkorkoa
- d) että HSL:n peruspääomalle ei lasketa korkoa vuonna 2014 sekä
- e) oikeuttaa hallituksen ottamaan vuonna 2014 pitkäaikaista lainaa enintään 23 milj. euroa ja lyhytaikaista lainaa enintään 10 milj. euroa.

Liite

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2014 - 2016
Kuntien lausunnot alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2014 - 2016

Yhtymäkokous

19.11.2013

4

HSL:N HALLITUKSEN SELVITYS YHTYMÄKOKOUKSELLE TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2012 JOHDOSTA

164/00/01/014/2013

Yhtymäkokous

Hallitus § 144

Esittelijä

Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi

Valmistelija

Vs. talousjohtaja Maarit Hauskamaa, p. 4766 4071

Kuntalain 71 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Hallintosäännön 24 §:n mukaisesti kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan valmistelusta yhtymäkokoukselle on määräykset hallintosäännön 29 §:ssä.

Vuotta 2012 koskevassa arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta esitti lukuisia HSL:n toimintaa koskevia suosituksia ja kehittämis ehdotuksia. Tarkastuslautakunnan keskeisimmät havainnot koskivat joukkoliikenteen markkinaosuuden kasvattamista, lähijunaliikenteen palvelutasoa, kuljettajaviestintää, ympäristöasioiden tarkastelua taloudellisesta näkökulmasta, HLJ-prosessin läpinäkyvyyden parantamista, joukkoliikenteen luotettavuuden kehittämisohjelman infratoimenpiteiden toteuttamista, matkalippujen tarkastusprosessin toimintakatetta, tulevaa lähijunaliikenteen kilpailutusta, tietohallintoa, pysäkkiturvallisuutta ja talousarvion toteumaa.

Tarkastuslautakunnan suositukset ja kehittämis ehdotukset on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon vuoden 2013 toiminnassa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2014 - 2016.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän yhtymäkokous on päätöksessään 21.5.2013 § 9 kehottanut hallitusta antamaan selvityksen vuoden 2013 aikana toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen kehotusten johdosta on ryhdytty.

Pyydettyinä selvityksenään hallitus esittää syysyhtymäkokoukselle liitteen mukaisen selvityksen.

Ehdotus (SR)

Hallitus päättää antaa syysyhtymäkokoukselle liitteen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan vuotta 2012 koskevan arviointikertomuksen johdosta.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Yhtymäkokous

19.11.2013

Yhtymäkokous
19.11.2013

Hallituksen ehdotus

Yhtymäkokous merkitsee hallituksen selvityksen tiedoksi.

Liitteet

HSL:n hallituksen selvitys yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan
arviointikertomuksen 2012 johdosta
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2012

Yhtymäkokous

19.11.2013

5

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET

314/00/01/015/2011

Yhtymäkokous

Hallitus § 145

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Sisäinen tarkastaja Erja Kiiskilä, p. 4766 4054

Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata kuntayhtymän mainetta. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa perustehtävän häiriötön ja laadukas toteutuminen.

Sisäinen valvonta on riskienhallinnan olennainen osa. Se on kuntayhtymän omaa valvontaa ja toiminnan itsearviointia. Sisäinen valvonta tarkoittaa prosesseihin sisältyviä menettelyitä ja toimintatapoja, joiden avulla merkittävä osa käytännön riskienhallinnasta toteutetaan. Riskien kartoitus ja arviointi ylläpitää sisäisen valvontajärjestelmän ajantasaisuutta. Se arvioi toiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutusta kuntayhtymään ja sen riskeihin sekä auttaa sopeuttamaan riskienhallintatoimenpiteet muuttuneisiin olosuhteisiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että kuntayhtymälle asetetut tavoitteet saavutetaan puuttamalla uhkaaviin tekijöihin jo ennakolta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan toiminnan tuloksellisuus, tehokkuus ja jatkuvuus, raportoinnin ja tiedon luotettavuus, resurssien ja omaisuuden turvaaminen sekä lainsäädännön ja ohjeiden noudattaminen.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ei ole ollut kuntalaissa juurikaan säännöksiä. Kuntalakiin on tehty sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia muutoksia lailla 325/2012, joka asettaa lisävaatimuksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta (13§, 50§, 69§ ja 73§). Uudistetun kuntalain 13 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Edelleen kuntalain 86 §:n mukaan 13 § on voimassa myös kuntayhtymässä. Lakimuutokset tulevat voimaan 1.1.2014.

HSL:lle on valmisteltu ehdotus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiksi, jonka tavoitteena on vahvistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asemaa. Valmistelussa on huomioitu hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta (HE24/2012), ja esityksessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteilta edellytettävät asiat.

Yhtymäkokous

19.11.2013

Valmisteltu ehdotus on luonteeltaan HSL:ssä jo olemassa olevien politiikkojen, ohjeiden ja käytäntöjen mukainen.

Ehdotus (SR)

Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle, että se hyväksyy Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet liitteen mukaisena.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Yhtymäkokous

19.11.2013

Hallituksen ehdotus

Yhtymäkokous päätti hyväksyä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet liitteen mukaisena.

Liite

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet

Yhtymäkokous

19.11.2013

6

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Yhtymäkokous